

Huisartsen Commerciële partijen willen grotere gezondheidscentra, maar artsen willen zelfstandigheid niet kwijt

Artsen vrezen commerciële adder onder gras

Ondernemers zien brood in huisartsenpraktijken. Maar de marges zijn nog klein en artsen zijn huiverig. Deel twee van een tweeluik over privatisering in de zorg.

**Door onze redacteur
FRITS BALTSEN**

DEN HAAG, 16 JAN. „Huisartsen zijn zó bang om hun autonomie te verliezen.” Zo verklaart Maarten Cox de terughoudendheid van zijn beroepsgenoten om zich aan te sluiten bij een commercieel bedrijf dat huisartsencentra opzet. „Huisartsen denken: wij zeker buffelen en zij gaan er met het geld vandoor.”

Commerciële investeerders zien een gat in de markt. Verzekeraars, patiënten en politiek willen dat de zorg verbetert – en zorgondernemers zeggen dat te kunnen doen. Ook willen steeds meer huisartsen

parttime werken en heeft iedereen een hekel aan de toegenomen administratielast. Voor al deze problemen zeggen deze commerciële partijen oplossingen te hebben. Bij de huisartsen blijft huiver.

Ook grote verzekeraars als Menzis en Agis investeren fors in gezondheidscentra, maar een meerderheid van de Tweede Kamer liet vorige maand weten daar grote moeite mee te hebben. Partijen vrezen dat verzekeraars patiënten vooral naar hun eigen centra sturen. Minister Klink (Volksgezondheid, CDA) beslist binnenkort of de verzekeraars hun nieuwe plannen mogen doorzetten.

De huiver van collega's en politiek is onterecht, vindt Maarten Cox. De Haagse huisarts stapte drie jaar geleden over naar het bedrijf Symphony, dat vier gezondheidscentra heeft. In zo'n centrum zitten huisartsen en psychologen, een of twee fysiotherapeuten, een apotheker, soms een diëtist of tandarts. Cox is geen tijd meer

kwijt met niet-medische zaken als huisvesting, administratie en automatisering. „Een hele opluchting.” Hij betaalt een forse huur, maar ontvangt tien patiënten per week meer dan vroeger.

Symphony is onderdeel van Between Investeringsgroep, dat voor eenderde eigendom is van Reggeborgh Beheer van Dik Wessels, nummer zes van de Quote 500 van rijkste Nederlanders, met een geschat vermogen van twee miljard euro. De helft van de aandelen van Between is van Symphony-directeur Kobus Dijkhorst. Hij is arts en richtte vijf jaar geleden dit bedrijf op, omdat volgens hem gezondheidscentra de toekomst hebben.

Vorig jaar kwam minister Klink bij hem op bezoek. „Hij was heel enthousiast”, herinnert Dijkhorst zich. Een arts die met hem in zee gaat, betaalt 3 procent van zijn jaaromzet, een spreekkamerhuur van circa duizend euro per maand en een eenmalig bedrag van 15.000 euro.

Symphony groeit aanzienlijk minder hard dan Dijkhorst dacht. Bij de oprichting voorspelde hij in 2010 zeker honderd gezondheidscentra te hebben, maar het worden er eerder twintig. De scepsis bij huisartsen viel hem tegen. „Bij elk contract doen we zó'n pak papier, om hen ervan te overtuigen dat allerlei dingen in het gezondheidscentrum goed geregeld zijn en dat ze hun medische autonomie behouden. En toch vragen ze zich steeds af: waar zit nou het addertje onder het gras?”

Drie jaar geleden kwam de vergelijkingswebsite Independer met een soortgelijk initiatief. Het bedrijf heeft zes gezondheidscentra, allemaal in Den Haag, en gaat een stap verder. Independer heeft zijn zorgverleners in loondienst. „Dan kunnen ze zich concentreren op waar ze goed in zijn: zorg geven”, legt directeur Amon van den Borg van Independer Gezondheidszorg uit. Hij wil in de toekomst ook psychologen en diëtisten erbij.

Ook de groei van het aantal vestigingen bij Independer staat stil. Van den Borg wil uitbreiden naar andere steden, maar weet niet wanneer. In Nederland zijn 300 gezondheidscentra, maar Independer en Symphony weten hen maar mondjesmaat te binden.

„Ik ben tevreden zoals het gaat nu”, zegt de Haagse huisarts Fred Balder. Hij is zelfstandig en heeft veel papierwerk uitbesteed. Maar hij beseft dat grotere verbanden de toekomst hebben. Minister Klink wil dat huisartsen eenvoudige behandelingen van ziekenhuizen gaan doen en hun eigen simpele handelingen, zoals bloedprikken, laten doen door assistenten. Klink hoopt zo de kosten te drukken, maar het vergt wel organisatie bij de huisarts. Balder: „Je kunt het niet meer alleen.”

De formule van Vitea slaat beter aan bij huisartsen. Dit bedrijf ontstond vier jaar geleden, ook in Den Haag, en is eigendom van de oprichters en Rabobank Participaties

Nederland. Vitea heeft zeventien vestigingen en dit jaar komen er vier bij. Het is voor Vitea makkelijker om te groeien, omdat het huisartsenpraktijken koopt en daarna andere zorgverleners geleidelijk in het centrum onderbrengt.

Op de vraag waarom gerenommeerde investeerders als NPM en Reggeborgh geld steken in een sector met flinterdunne winstmarges komen twee antwoorden. Ten eerste denken de partijen op termijn wel een aardige winst te kunnen maken als politiek Den Haag meer toestaat. Verder speelt mee dat de geldschieters niet van alle investeringen per se rijk willen worden. Pas vorig jaar maakten Symphony en Vitea hun eerste kleine winst.

„Reggeborgh Beheer ziet Symphony ook als een maatschappelijke investering”, zegt Dijkhorst. Maar hij wil er ook geld mee verdienen. „Reggeborgh ziet veel kansen in de sector. Er zit een enorme inefficiëntie in de zorg.” Die winst moet uit de bedrijfsvoering komen, om-

dat de investeerders beloven dat ze niet op de stoel van de arts gaan zitten. In de contracten met artsen staat niets over zorgkwaliteit of de omzet die ze moeten draaien. Wel denkt Dijkhorst volgend jaar meer te verdienen. Klink wil dat huisartsen geen vergoeding meer krijgen voor elke patiënt die bij hen is ingeschreven. Ze moeten per behandeling gaan declareren. Het wordt dan financieel aantrekkelijker om moeilijke patiënten, met bijvoorbeeld diabetes of ademhalingsziekte, te behandelen.

Indirect verbeteren de gezondheidscentra de kwaliteit wel degelijk, vindt de Haagse huisarts Jerry Ramadhin. Hij stapte over naar Independer en heeft nu tijd over om zich te verdiepen in de inhoud van zijn vak. „Nu bijvoorbeeld in diabetes. Ik wil alleen nog maar in een grote organisatie werken.”

 Lees een artikel over privatisering van ziekenhuizen op nrc.nl/binnenland